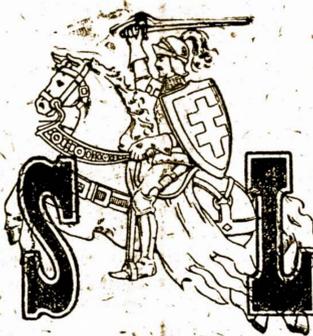

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 11

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 13 d. Kovo (March), 1924 m.

KAINA 5 CENTAL

Vol. X.

LIETUVOS KLAIPEDA LAUKIA TALKININKU PILOTO ISTARMES.

Francuzijos pinigai dar labiau smunka. Meksika neįsileidžia svetimtaučius. Bulgarijaj areštuojama macedonai. Prezidento amnestija 100 kalinių. Filipinai negaus autonomijos. Nominuota du kardinolai. Venizelos išsikrausto iš Grekijos. Siulo Skotijai autonomija, bet skotai jos nenori. Bulgarijos moters reikalauja savo tiesų.

KLAIPEDA PRIES TALKININKU PILOTA.

Geneva, Šveicarijoj. Klai-pėdos sprendimo komisija, su savo pirmininku Davis jau sugrįžo iš Lietuvos, kad savo projektą išeitų Tautų Lygai galutinam-Klai-pėdos nusprendimui. Lietuvos ir Lenkijos atstovai nežada sutikti su paruoštu projektu. Lietuvos priemeras, Galvanuskas pažymėjo, kad jei nebus išimti Lietuvos nepriimti 12 punktų, jis negalės grįžti Lietuvon, nes Lietuvos žmonės jį deportuotų kaip greitai jis tik sugrįžtų.

Komisijos projektas Tautų Lygoje žadeta paskelbt 10 dienoj Kovo, bet dėl daugybės kitų reikalų, paskelbimas galbut užsities iki Kovo 15 diena. I Genevą privaziavo daugybė amerikiečių turistų (yra daug ir amerikonių), kurie su dideliu žingeldumu laukia, kad sužinot, kaip Klai-pėdą apsprendė speciališka komisija, vedama amerikono Norman Davis. Visi laukia tos komisijos projekto paskelbimo, su dideliu užsiteresavimu.

FRANCUZIJOS PINIGAI VEL NUPUOLĖ.

New York, N. Y. Francuzijos pinigai tarptautiškoje biržoje, praėjusio subotaj mainėsi šešiasdešimts kartų, kilo ir puolė, ant galo nusmuko taip žemai kurse, kaip nestovėjo francuzų respublikos istorijoje, nes atsistojo toli žemiau už Belgijos pinigus. Mat valdžiai uždėjus ant gyventojų didesnius mokesčius pasirodė, kad gyventojai neturi mokesčius kuom išmokėt, ir todėl tą biržą greitai pajuto.

BULGARIJOS ARESTUOJAMA MACEDONAI.

Sofia, Bulgarijoj. Sulyg ministerių gabinetu pasiulymo ir parlamento patvirtinimo, rytinėje Bulgarijose prasidėjo dideli macedonų areštai. Ikišiol kalėjimuosna macedonų sukimsta apie dešimts tukstančių. Mat susekta, kad macedonai čia rengė sukilimą, kad nuvertus šiadienię Bulgarijos valdžią, kad revoliucijos audrai kilus, ritynė Bulgarija galėtų apsisaukt kaipo macedonų provincija. Valdžia nusprendė, kad to galima išvengt tik areštuojant suokalbininkus, ir juos grūdant į kalėjimus.

MEKSIKA NEĮSILEIS SVETIMTAUČIUS.

Célexico, Cal. Mexicail gubernatorių, sutartyje su Suvienytų Valstijų valdžia, uždarė rubežių tarp Mexicali ir žemosios Kalifornijos, kur iš vienos ir kitos pusės ejo vieša kontrabanda. Nuo šiol žmonės eidami per rubežių, iš vienos ar kitos pusės, turės tam tikroje kameroje registruotis ir gaut leidimo pasus. Rubežius užtvertas vielių tvora. Bet mažai kas tiki, kad tas su laikytų tą kontrabandą.

NOMINAVO DU NAUJU KARDINOLU.

Roma, Italijoj. Vatikanas paskelbė konsistorijos susirinkimą 26 Kovo, kad skirt naujus kardinolus. I konsistoriją gavo pakvietimą New Yorko arcivyskupas Heynes ir Chicagos arcivyskupas Mundelein. Abu jie yra nominuoti kardinolais, ir praėjusio subotaj išplaukė Italijon, kad parsivežt iš konsistorijos raudonas skrybėlis. Tokiu budu Suvienytose Valstijose katalikai turės tris kardinolus: Bostone, New Yorke ir Chicagoj (pirmaia buvo tik vienas, Baltimorėje, Gibbons, bet tas 1921 metų pradžioje nupirė).

PREZIDENTO COOLIDGE AMNESTIJA.

Washington, D. C. Prezidentas Coolidge proklamavo amnestiją 100 dezertų, kurie buvo pasislėpę nuo kariumenės, tarp pirmosios mobilizacijos ir karės pabaigos dienos, ir tiems, kurie iš kariumenės kaip nors pabėgo. Amnestija neliečia tuos, kurie pateko kariškam teismui, nė tuos, kurie veikė konspiratorių darbus laike karės. Šitai amnestijai jau seniai buvo išteikęs pasiulymą buvęs laivyno ministeris Denby.

SIULO SKOTIJAI AUTONOMIJA.

London, Anglijoj. Darbininkų partijos atstovai parlamentui išteikė Buchanan (iš Glasgovo) bilij, kuriuom patariama Skotijai suteikt savivalda. Tarp parlamento narių nuomonės pasidalino į dvi dali: viena mano, kad savivalda Skotijai netinka, geriaus butų jai davus autonomija. Kita pusė stoji prieš, aiškin-

dama, kad autonomija, kokia per ilgus laikus buvo siulyta Airijai, nedavus vaisių, bus pilnai Skotijai įkūrėjus ir jie tokios autonomijos nepriims. Iš keliatu skotų organizacijų jau pasigirdo ir pasipriešinimai autonomijai, pažymint, kad skotai autonomijos iš tikrųjų ir negeidžia.

VOS TIK IŠLAIKYS IKI GALUI.

Berlin, Vokietijoj. Reihštage dabar yra atstovė viena moteris, Frau Katarina von Oheimb, žinoma kaip ponia Astor. Ji apreiškė, kad savo vietoj kaip tik išsilaikys iki galui, ir kuomet prieš nauji rinkimai, ji daugiau ne kandiduos, nes partizanų politiškos rietynės jai įvarė ligą, ir ji geriaus eis vargt už reihštago rumų, negu čia klausytis kasdienių rėkavimų.

POINCAIRE JAU GRU-MOJA SAVO PRIEŠAMS.

Paris, Francuzijoj. Senato posėdyje, kuomet priemeras Poinkair skaitė savo projektą, pasiulanti mokesčių išrinkimo formą, senatorius M. de Lauñai pasakė, kad geriausia butų, jei pats Poinkair mokesčius išrinktų. Poinkair tuomi taip išsūžėdė, kad savo oponentą tuojaus pakvietė dvikovon, ir senatorius Bouton ir Taittinger pasikvietė į liudininkus. Tiems vienok aiškinant, kad priemerui nebuvo kuom išsūžėdė, ir nuo liudijimo atsiskakius, Poinkair viems prigruomojo: "Jūs išmanę prisijuokėte jau užtektinai, ir jei dar bent kartą mane įseisite, aš tuojaus rezignuosiu".

KONSTANTINOPOLYJ PRITRUKS VIETOS.

Konstantinopol, Turkijoj. Iš visų pasaulio kraštų pradėjo į Konstantinopolį atkeliaut turistai ir šiaip žmonės, ir kaskart jų minios vis didinasi. Pavasaryj tik iš vienu Suvienytų Valstijų atvažiuos keliolika tukstančių turistų. Iš to visko sprendžiama, kad netrukus pritruks Konstantinopolij vietos. Mahometonai reikalauja valdžios užgint atėjūnams, užpatingai krikščionims, užsiimti ben koku darbu, ar pramonė, nes kitaip mahometonai turės kęst baidą ir nepritekū.

BELGIJOS KABINETE KRIZIS.

Bruksella, Belgijoj. Priemeras Theunis nelaimėjo parlamente pritarimą, kuomet pareikalavo užtvirtinti padarytą pirklybos sutartį tarp Belgijos ir Francuzijos. Dauguma parlamentarų tiesiog pasipiktino priemero sutarčia ir pareikalavo jos atšaukimo. Priėjus prie balsavimo, už sutarties priėmimą balsavo tik 16 atstovų, kiti už atmetimą. Priemeras tuomi užsėgavęs rezignavo iš vietos, su juom ir visas ministerių gabinetas.

KONFISKUOS BUVUSIU GENERALU TURTUS.

Mexico City, Meksikoj. Sulyg surinktų žinių, pasirodo, kad Meksikos kariumenėje trūksta 75 generalų. Vieni jų kovose laike revoliucijos žuvo mušiuose, kiti tapo susaudyti paėmus nelaisvėn, kiti išbėgiojo į užrubežius. Dabar prezidentas Obregon išleido paliepiamą visų tų generalų likusius turtus, paimt valdžios nuosavybėn konfiskatos kelias ir visus išbraukt iš gyvųjų skaitliaus pačius buvusius generalus, nežiurint koku budu jie dingo.

LEIDŽIA SIDABRINIUS PINIGUS.

Maskva, Rusijoj Valdžia leidžia vartonėn sidabrinus pinigus; už 50 milijonų sidabrinų rublių išleidžiama smulkūs pinigai, po 5, 10 ir 20 kapeikų, gi už dviejų savaičių bus išleista po 50 ir 75 kapeikas ir po vieną sidabrinį rublį. Ekspertai spėja, kad šiuos pinigus žmonės greitai išgaudys ir paslėps juos "juodai dienai", kad kilus riaušėms butų galima už juos nusipirkt kas reikalinga.

BULAGRĖS "RIEČIA NOSIS".

Sofia, Bulgarijoj. I ministerių posėdį atėjo delegacija moterų sufragisčių, kuri griestai pareikalavo išleisti įstatymą, pripažįstantį moterims lygias su vyrais tiesias politikoje. Ministerių susirinkimas šį tą joms pažadėjo, bet ir pažymėjo, kad jos negaus viską tai, ko reikalauja. Delegacija atrėžė, kad jos pasidarbuos visoje šalyje, kiek bus reikalinga moterims atsiekt viską tai, ko jos jieško.

TAI BENT ATSIŽYMEJO MOTERIS.

Paris, Francuzijoj. Už vagystą prieš kriminolo teismą statyta moteris, Elzė Dubois. Teisme pasirodė, kad ji jau dvidešimts ketvirtu kartu statoma prieš teismą už vagystą. Apart to ji įvairiuose teismuose buvo teisiamą už įvairius pasikalavo jos atšaukimo. Priėjus prie balsavimo, už sutarties priėmimą balsavo tik 16 atstovų, kiti už atmetimą. Priemeras tuomi užsėgavęs rezignavo iš vietos, su juom ir visas ministerių gabinetas.

ZEMĖS DREBĖJIMAS ANGLIJOJ.

London, Anglijoj. Du žemės drebėjimai buvo jaučiami Derbyshire, Nothinghamshire ir Mansfield aplinkėse. Drebėjimai buvo tiek smarkūs, kad vietomis nukratė kaminius nuo stogų, namuose įdai nuo lentynų nupuldinėjo ir langų stiklai sutrukinėjo. Tarp žmonių kilo didelė panika, bet gyvųjų ne žuvo. Kai kas spėlioja, kad galima tikėtis čia netrukus ir smarkesnių drebėjimų.

VENIZELOS IŠSIKRAUSTO IŠ GREKIJOS.

Athens, Grekijoj. Buvęs Grekijos priemeras Venizelos, ir neseniai iš Paryžiaus dar sergantis perkviestas sudarymui naujo gabinetu karalių išvijus, paskui negalėdamas gabinetą prisuokt paskelbimui Grekijos respublikai, pasitraukė iš vietos ir dabar su savo šeima iškeliavo į Cannes, apsigyvenimui. Iškeliaudamas jis rugojo, kad padaręs klaidą, paklausęs pakvietimo sugrįžt valdžion, kurioje negalima šiadien nieko naudingo nuveikt.

STRAIKIERIŲ RIAUŠĖS INDIJOJ.

Bombai, Angliškoj Indijoj. Bovelnos valytuvėj iškilu darbininkų straikas, kuri tvarkymui pašaukta policija turėjo didelį mušį su straikieriais, kuomet tie stengėsi padegt fabriką. Ištikus mušiu, keturi straikieriai policijos tapo nušauti ir penkiolika pavojingai durtuvais sužeisti. Iš policijos pusės sužeista penki žmonės. Fabrikas sudegint straikieriams nepavyko, sudegė tik 2000 pundų išvalytos bovelnos.

TURKIJA VARZO SAVO BAZNYČIA.

Angora, Turkijoj. Valdžia išvijus iš Turkijos mahometonų kalifą, išleido kunigams įsakymą maldose niekur neminėti kalifo varda, vieton kalifo turi but minimas tik Dievo (Alah) vardas. Apart to valdžią išleido kitą prisakymą, kad artinantis mahometonų dieci šventei Ramanzo mėnesio, visi kunigai turi išsijmt laidus pamokslų sakymui. Kurie sakys pamokslus be laidų, visi bus suimti ir baudžiami.

ANGLIJOS-MEKSIKOS PRIETIKIAI NUTRUKO.

London, Anglijoj. Nuvykęs Meksikos pasiuntinis Anglijon, kad iš valdžios išderėt Meksikos pripažinimą, tikslą ne atsiekė. Pasiuntinis Nieto, kalbėdamas su užrubežių ministru, netekęs kantrybės, susibarė, ir tuomi viską pagadino, nes netik kad pripažinimą ne išgavo, bet dar užgavo valdžią, ir taip ikišiol brestanti prietikiai umai nutruko.

UŽGRIUVO KASYKLOSE 175 ŽMONES.

Castle, Gate, Utah. Anglių kasyklose Utah Fuel Co. antrame skyriuje ištiko smarki eksplozija, kurios trenksmui sujudinus urvus, užgriuvo visos angos ir todėl kasyklose tapo palaidota šimtas septynias dešimts penki angliakasiai. Po daugel pasistengimų atkast urtos ir dabar su savo šeima iškeliavo į Cannes, apsigyvenimui. Iškeliaudamas jis rugojo, kad padaręs klaidą, paklausęs pakvietimo sugrįžt valdžion, kurioje negalima šiadien nieko naudingo nuveikt.

DEMOKRATAI PRIEŠINGI FILIPINAMS.

Washington, D. C. Metuose 1919, dar Wilsono administracijai esant, buvo valdžioje pakeltas klausimas Filipinų paliuosavimo, suteikiant jiems patvaldystę. Pats Wilsonas išsireiškė, kad Filipinai yra prie patvaldystės pribrendę, bet tas ir pasiliko tik klausimu. Dabar Filipinams pradėjus neturim, senatė pakilo vėl klausimas Filipinų paliuosavimo. Čia demokratai griestai priešinasi, ir rengia prezidentui Coolidge pasargą, kad tas nedrįstų Filipinams nieko pažadėt, nes Filipinai, esą, dar nėra prie nepriklausomybės pribrendę.

MAURAI RENGIASI UŽ PULT ISPANUS.

London, Anglijoj. Kiek nuraminti maurai, kurie pernai ispanams uždavė didelį smugį, dabar rengiasi vėl sukilt prieš savo pavergėjus, ispanus. Turi gerai išlavintų 80,000 kareivių, prie to turi keliolika orlaivių, vedamų Europos oviatorių, tarnavusių pasaulinėje karėje, turi nemažai amunicijos, ir reikia tikėtis, kad dabar jiems sukilus, ispanai vargiai atsilaikys, ir jei maurams pavyktų ispanus nugalėt, Moroka butų paskelbta savistove valstybe.

KROATU BRUZDEJIMAS JUGOSLAVIJOJ.

Belgrad, Serbo-Jugoslavijoje. Kroatai per keturis metus boikotavę sudėtinę Serbo-Jugoslavijos valdžią, atsiskakdami nuo balsavimo, pastarais laikais pradėjo skleist agitaciją, kad visiems reikia pareikalaut visoms mažosioms tautoms Serbo-Jugoslavijoj autonomijos, kitaip geriausia Krotams bus atsimest nuo sudėtinės valdžios, ir susidėt su Bulgarija. Priemeras Pasić pasijuto blogame padėjime, ir vengdamas suirtuvės, rengiasi rezignuot iš savo vietos.

KRUVINAS MUŠIS ISPANU SU MAURIS.

Madrid, Ispanijoj. Morokoj ištiko kruvinas mušis maurų su Ispanijos "svetimųjų legijonu". Para laukuose. Abi pusės grumėsi su didžiausiu inirtimu ir po kelių valandų mušio, ispanai turėjo pasitraukt į savo pozicijas. Mušyje krito 300 negyvais maurų ir kelios dešimts tūko nelaisvėn, gi ispanų 12 žuvo, 80 sužeista ir 90 teko maurams nelaisvėn. Mušis ejo "ranka-rankon", tik durtuvais kovojant.

SUĖMĖ MEKSIKOS SUKILĖLIŲ AGENTĄ.

New Orleans, La. Federališki detektivai čia suėmė meksikoną Ignacio Morana, kuris perkiojo ginklus Meksikos sukilėliams. Jis Vokietijoj buvo Meksikos vyriausiu konsuliu, ir kilus Meksikoj revoliucijai, jis pasiėmęs konsulatos \$37,000 pinigų, atvyko Amerikon sukilėliams patarnaut. Jis bus išduotas Meksikos valdžiai, kaipo konspiratorius, ir ten jam lengvai dalykas ne išeis.

Žinios iš Lietuvos

Truksta tvarkos.

Šiauriai. Vietiniame pačte labai truksta tvarkos. Atėję žmonės su reikalais turi valandas prastovėti kol langelis atsidar. Dargi net paskirtose valandose, pašto darbininkai ima flirtuoti ir langelį užsidaro, tokiu būdu suėję žmonės nežino ar paštas atdaras, ar ne.

Bereikalinga išgąstis.

Akmenė. Vėlyvu vakaru gaisro šviesa apšvietė pusę miestelio. Tarp žmonių kilo išgąstis. Gaisrininkai net iš apielinkių ėmė rinktis su savo frankiais gėlbėti žmonių nuosavybę. Galiausiai leistasi įieškoti gaisro ir ilgai netrukus... atrasta žmogų svilinant paskerstą kiaušę.

Pasų peržiūrėjimo tvarka.

Kaunas. Ikišiol, Kybartų stotyje, vadinamoje Virbalio (Kybartų stotis nuo Virbalio yra poros verstų atstume; prie Virbalio geležinkelio visai neprieina), buvo tvarkoma pasai visų iš Lietuvos iškeliaujančių, ir įkeliaujančių kelevių. Dabar šita tvarka pakeista taip, kad pasai bus tvarkomi kitose rubežaus pusėje, Eitkunoose. Pasus peržiūrės pirmiau Vokietijos, paskui Lietuvos kontrolieriai.

Policija turi daug darbo.

Mažeikiai, Šiaulių apskr. Vietinės geležinkelio stoties policija turi labai daug darbo rankiojant nuo geležinkelio girtus berniokus ir rogutėmis vežant kalėjimui, kad prasibaivytų. Mat čia yra daug jaunimo, kuris jokių naudingų darbų ne užsiima, vien susirinkęs geležinkelio stoties bufetan, girtuokliauja iki tiek, kad paskui kojoms atsiskakius tarnaut, išėję berniokai gula ant geležinkelio.

Baudžia neklauzadas.

Šiauliai. Administratyvškai tapo nubauti odų fabriko savininkai, Frenkelis 1000 litų arba 30 dienų kalėjimo, Hrožanskis 500 litų arba 15 dienų kalėjimo, trys broliai Nurokai 300 litų už nešvarumą. Savičas ir Šumkauskas 1000 litų už neklausymą valdininkų įsakymo, Bartkūs 1000 litų už surengimą slapto susirinkimo, be leidimo, Fišeris 300 litų už rodyką Joniškyje uždraustų paveikslų, neturėjusių paaiškinimo lietuvių kalboje, Edelšteinas 500 litų už netaisyką šaligatvio, Paura 300 litų už rodyką paveikslų, su paaiškinimais daryta lietuvių kalba ir Borohovičienė 300 litų už nešvarumą jos arbatnamyje. Nubaustieji visi yra žydai.

Lietuvoj laukiama didelių tvanų.

Kaunas, 16 Vasario. Kaip žinia, kad praėjusiais metais Lietuvoj buvo begalo šlapia vasara ir ruduo, ir taip be paliovos lyjant, užšalo visos upės ir balos, perpildytos vandeni.

Nėmunas užšalo tiek kupinas vandens, kad beveik tokiame stovyje koks buna pavasaryj, didžiųjų potvinių metu. Be to ši žiema laikosi gana stipriai, šalta, ir per tai visur išalo storas ledas. Sniego prisnigo labai daug ir vis dar sninga ir po šiais dienai, kartais be pertraukos po 2-3 dienas. Dėlto tankiai vėluojasi kelevių trukiai, nes nuo geležinkelio nespėja atkast sniegą. Taigi, jeigu tik bus umas pavasaris ir staiga tirps sniegas, tad šį pavasarį Lietuvoje reikia laukt didelių tvanų su visomis jų negeistomis pasekmėmis ir nuostoliais.

Lietuvos Sunus.

Boševikiškoje Rusijoje yra blogai.

Kaunas, 31 Sausio 1924 m. Lietuvos boševikai, norėdami susivilioti darbininkus ir patraukt juos savo pusėn, jau nuo tulo laiko skelbia, kad dabar Rusijoje darbininkams esąs labai geras gyvenimas, viskas pigu, už darbą brangiai apmoka ir tt. Vienok kiek tenka patirt, toki Rusijos nuyrimai yra tai gryniausias melas. Tikrenybėje ten aplama krašto padėtis visai mažai pagerėjo. Visas pagerėjimas tik tas, kad dabar jau beveik normaliai vaikščioja trukiai ir keleviai nevažinėja ant vagonų stogų ir garvežių, kaip kad važinėdavo ten 1919-1921 metais. Gi šiaip žymių permainų gerojone pusėn, kolkas, ne įvyko. Branzenybė ant visko yra ne paprasta, o ypač labai yra brangūs drabužiai ir apavai, dėlko žmonės, o ypač darbininkai, kenčia didelį skurdą ir visokių trukumus.

Aš, kaip gyvenęs Rusijoje, ir matęs kas ten dėjosi valdant boševikams, jos padėcia labai interesuojusi ir turėdamas ten dar ikišiol užsilikusių savo draugų, per laiškus tankiai gaunu iš jų žinias. Štai, dabar ką tiktai esu gavęs iš Rusijos laiška, rašytą 22 dienoj Sausio mėnesio. Minėdami laiške kaip ir seniau rašytuose; mūsų tautiečiai karčiai nusiskundžia savo nepakenčiamą padėcia, iš priežasties didelės brangenybės ir labai apgalvestuoja, kad jie neturi galės sugrįžt savo Tėvynėn Lietuvon. O sugrįžt negali, svarbiausia dėlto, kad dykai boševikai neveža, brangiai reikia mokėt už kelionę geležinkeliu ir tiek pinigų, jie nė kaip negali užsidirbt.

Lietuvos Sunus.

Dėl medelių iškirtimo. Pasvalys. "Tėvynės Sargų" š. m. 38 No. kažinkoks parapijonis su didžiausiu i nirtimu užsiuola ant L. Pagražint D-jos Pasvalio skyriaus dėl jos "bedieviško" veikimo, daug kur apsilenkdamas su tiesa. Nežinau ko tyli Dr. skyriaus valdyba leisdamas taip save smeižt. Smarkiausiai buvo užpuolamas skyrius, kad jis apso-dino medeliais "bažnytinę" aikštę, kurią pati parapija

norėjo papuošt, net teisman žadama patraukt. Sankiam, kad D-jos skyrių sudaro vieni socialistai ir žydai, kurie savo visą veikimą nukreipia bedieviebei platint ir bažnyčią griaut. "Ar tai ne tvirkinimas besimokinančios jaunomėnės, sodint uždraustoje vietoje medelius (mat moksleiviai daugiausia pasidarbo medelius sodinant ir vėliau prižiūrėję juos), ar tai ne prasikaltimas prieš valstybę ir visuomenę, naikinant miškus ir sodinant medelius ten, kur jų visai nereikia"—baigia savo šaukimą įsikarsčiavęs "parapijonis".

Perškaitęs žmogus tą korespondenciją, persistatė sau: ot, bedieviai su žydais susirinko, išardė parapijonų medeliais nuo seno bažnyčiai priklausantių plečių; bažnyčios komitetas protestavo, norėjo traukt teisman, bet vėl pasigailėjęs tų bedievių ir žydų, gi tie medeliai auga sau ir gana. Bet dėja, visai netaip yra gražu kaip žmogus įsivaizdini! Draugi-jos skyrius gerai žinodamas, kad tas plecius toli gražu dar bažnyčiai nepriklauso, matydamas, kad tas plecius tai neišbredamas purvas, kur visai nebuvo jokio bruko, ir siekdamas savo užbrėštą tikslą gražint Lietuvą, nutarė jį apso-dint medeliais, sulygint, aptvert, kad tuom pagrazintus miesto išvaizdą. Medelių sodinimas įvyo Gegužio 1 d. su didžiausiomis iškilmėmis, kur dalyvavo beveik visos visuomeninės, jaunimo ir politiškos organizacijos ir vietinė moksleivija. Pasodinti medeliai visi prigijo ir moksleivių palaištomi ir prižiurimi pradėjo gražiai žaliuot. Bažnyčios komitetas rašė "protestus, bet galų gale "nusileido". Tik štai Rugsjučio 11 d. rytą rasta beveik visi medeliai išpjauti ir palikti vietoje. 95 medeliai nukirsti, barbarų rankos užbaigė jų gyvybę. Sukilo milicija, jaunimas, pasipylė protestai spaudoje, bet kaltininkų kaip nėra taip nėra. Nenoromis prisimena bažnytinio komiteto protestas, įteiktas 9 skyriui dienoje sodinimo medelių, kurs taip skambą "Jei šis mūsų protestas nebus patenkintas—už pasekmes neat-sakome".

Kažin, ar verta kur toliau įieškot kaltininkų to barbariško darbo?...

Duonos Vergas.

Lietuvių-lenkų santikiai Kaune.

Kaunas. Kaune ir po šiais dienai, kad ir po 6 metų nepriklausomos Lietuvos gyvavimo, iš senovės nemaža lietuvių dalis vis dar yra sulenkėjusi, o kaikurie iš jų yra aršiausi lietuviybės priešai. Sulenkėjusis gaivalas yra tai daugiausia fabriku ir visokių įmonių darbininkai bei tarnautojai. Sulenkėjusių darbininkų daugiausia yra geležinkelių dirbtuvėse ir garvežių-depe ir Šmidto fabrike ir kitur.

Kauniečių lietuvių-lenkų santikiai yra ne išgeriausiu. Lenkai arba tikriau sakant, sulenkėjusieji lietuviai, kaip fanatizuotas gaivalas, senu įpročiu mėgsta lietuvius

žemint, vadindami juos "hamais, žmudzikai", ir net nesidriovii jų užkliudyt, netik fabrike, bet ir bažnyčiose. Gi lietuviai, jausdamiesi kaip krašto šeimyninkai, lenkomanams nenori nusi-leist ir dėlto kartas nuo kartos iškyla kivirčių net bažnyčiose. Karmelitų bažnyčioje-praėjusią vasarą lenkai keliata kartų trukdė lietuviams giedot, jiems paskirtu laiku. Gi dabar vėl sekma-dieny, 20 Sausio, toje pačioje Karmelitų bažnyčioje, po sumai, kuñigui sakant lenkišką pamokslą ir pradėjus lietuviams eit iš bažnyčios, burys lenkuojančių, susibū-ręs stipria siena tarp bažnyčios durių, neleido lietuviams išeit iš bažnyčios ir kėlė didelį triukšmą, bet lietuviai ant lenkų paėmė viršų išstumdami juos ant šventoriaus.

Antrą sekmadienį, 27 Sausio, Karmelitų bažnyčioje įpykinti lietuviai atkeršijo lenkams, sutrukė jų pamokslą. Butent, kunigui pradėjus po sumai sakyti lenkišką pamokslą lietuviai ėmė giedot ir privertė kunigą paliaut pamokslą sakius. Lenkai tokiu lietuvių pasieligimu, žinoma, likosi nepatenkinti ir labai už tai ant jų pyksta. Vienok dėl tokio negeistimo įvykio, daugiau yra kalti jie patys negu kas kitas, nes ir priežodis sako: "Ką pasėjai tą ir įpjausi".

Karmelitų bažnyčią lankančių lietuvių-lenkų santikiai labai pablogėjo ir nežinia kuom tie jų kivirčiai ir užsibaigs. Lenkai nežada lietuviams nusi-leist, o karštesnieji lietuvių grašina lenkams, kad iš tos bažnyčios lenkų kalbą jie visai išvysia, girdi, Kaunas tai ne, Varšava, ir lenkamis pilnai gali užtekt to, kad jiems būtų duota tik viena bažnyčia visame Kaune.

Dabar Kauno bažnyčiose, išskiriant tik igulos skyriamaj kareiviams bažnyčioje (buvusioje stačiatikių katedroje) ir katedrą, visose miesto ir priemiesčių bažnyčiose yra ir lenkų kalboj pamaldos ir pamokslai.

Liet. Sunus.

Laiškai į Redakciją

Newark, N. J.

Maloni "Amerikos Lietu-vio" Redakcija! Devintame Jusų laikraščio numeryje iš Vasario 28 dienos, radome korespondenciją, kurios rašytojas "Koncerte buvęs", negražiai apšmeičia šv. Cecelijos horą, o Varpo horą kelia į padanges. Korespondentas rašo, buk šv. Cecelijos hore yra betvarkė, nes ten nė pirminko, nė jokios valdybos nėra, tik viešpatu-jau atkeliavęs p. A. Šlapelis. Netiesa. Horas turi valdybą ir kaip esti susirinkimai, valdyba tvarko, ne horo vedėjas p. A. Šlapelis, bet kaip esti pamokos, tai tvarko horo vedėjas p. A. Š.

Korespondentas rašo apie komisiją, kuri buvo užkvie-st horą 16 Vasario padainuot. Taip. Komisijai pasitaikė atsilankyt, užkvie-st horą, kaip buvo horo pamokos, tai horo vedėjas p. A. Š. nenorėdamas trukdyt pamokas, greit paaiškino ir klausė ko-

misijos, kodėl prakalbas nekelią kitą dieną, kuri būtų patogesnė visiems, nes iš vakaro atliktas koncertas daug pakenks koncertui ant rytojaus, o antra, pasirodė, kad dalis horistų subatos vakarais dirba krautuvėse, todėl negalima bus dalyvaut, bet prašė komisijos, jei galima, perkelt, kad būtų visiems patogiau, bet galutinai nenusprendė. Už poros dienų buvo horo susirinkimas ir sužinojus, kad prakalbų negalima perkelt, nes jau visas surengta, šv. Cecelijos horas, mylėdamas savo tautą, ir ne atsižvelgdamas į savo koncertą, nutarė dalyvaut 16 Vasario.

Toliaus korespondentas vėl rašo, kad šv. Cecelijos horas dainavo Suvienytų Valstijų himną ir dar vieną dainelę, kuri išėjo gana silpnai. Ne tiesa. Buvo dainuota Suv. Valstijų ir Lietuvos himnai, ir dar 2 dainos: "Ginkim šalį Lietuvos" ir "Gimtinė šalis", kurios neprasčiau išėjo už Varpo horas dainas, nors Varpo horas turėjo jas pasiskolines iš kito miesto horistų. Toliaus korespondentas apie šv. Cecelijos horo koncertą rašo, buk buvo tai tikra makaroniada, nes beveik visą vakarą tik itališkai dainuota. Taipgi ne tiesa. Iš 38 dainų, kurios buvo dainuotos, tik 2 itališkai ir angliškai, kurios išpildė p. A. Šlapelis, nes jis dainavo apie 12 dainų. Sudainuota buvo - 5 dainos svetimoj kalboj, o 33 lietuviškai. Aišku, kad korespondentas negalėjo suprast kokioj kalboj dainuoja. Toliau vėl ne tiesą rašo, buk pusėje programo dalis publikos išėjo iš salės. Tačiau tikrenybėje buvo, kad pusėj programo buvo pertrauka 10 minučių, tai dalis publikos ėjo apačion, o prasidėjus programui, vėl sugrįžo visi ir klausėsi iki galų, nors programą prasi-tėse 3 valandas. Pasibaigus programui dauguma stebėjosi iš tokio greito išmokimo ir taip gerai atlikto koncerto, ir pageidavo, kad horas daugiau surengtų tokių koncertų. Publikos būtų buvę daugiau, jeigu nė iš vakaro prakalbos ir dainos, bet pelno visgi liko virš \$100.

Prie progos dar priminsime, kad šv. Cecelijos horas 21 Vasario dalyvavo tautų muzikos koncerte, kurį rengė miesto valdžia, ir laimėjo pirmą prizą, tai yra, didelę sidabrinę vazą. Be to horas susideda iš virš 50 narių ir turi tvarką labai gerą, kokios dar hore pirmiau nebuvo; visi horistai sutikime dirba išvien, horo vedėjas p. A. Š. vienas iš geriausių mokiniojų, kuris yra baigęs vieną iš didžiausių, "American Conservatory of Music", Chicago, Ill., kuris gerbią visus lygiai, tai ir jį visas jaunimas myli. Todėl kviečiame visą Newarko jaunimą prisidėt prie horo, ir sykiu darbuotis dailos srityje.

Pirm., K. Tamasauskas, Sekr., Petras Biskis, Išd., Emilija Venckevičiūtė.

Redakcijos prierašas. Redakcija nebudama atsitiki-mo vietoje, negali žinot paties atsitikimo, todėl pasitiki korespondentams, ir vi-

suomet prašo jų, kad atsiti-kinimus aprašytų teisingai, neglaudžiant ypatingumų, nė blogų norų, nes žinome, kad kitaip elgiantės, vienybė įra, nesitikimas auga. Šiuomi irgi atkreipiame at-tydą mūsų korespondentų, ir

pakartojame: Rašykite ko-respondencijas teisingai, nesivaduodami blogais norais. Laikraščiai visuomenei tar-nauja kaip teisingų žinių išnešiotojai, ne melų ir nesusipratimų sklėdėjai. Iš-i-dėmkite mūsų reikalavimą.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAŠ ARTI \$500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.50 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—\$150, 300, 600, IR 1000. PASALPINIAI SKYRIAI—\$6.00, 9.00 IR 12.00 SAVAITĖ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dykai

Tik del Kovo mėnesio

ŠITAS BLIUDAS

UŽ 50 LEIBELŲ

CHALLENGE PIENO

Kiekviena gospadinė reikalauja virtuvėj tokį indą, kaip čia paveiksluotas. Šis bliudas, kurį mes duodam visai dovanai už mūsų kondensuoto pieno leibelius, yra padarytas iš tyro kieto aluminio, yra tokio sunkumo, kad duos ilgą patenkinantį patarnavimą, ir talpina tris kvortas. Jei esat tauti gospadinė ir vartojat kondensuotą pieną, tad pirkit tik mūsų rūši, nes ji duoda brangias dovanas už savo leibelius.

Specialis Pasiuylimas

Jei išrašys šio apgarsinimo kuponą, ir nuneš jį į arčiausią dovanų krautuvę, žemiau nurodytais antrašais, arba prisiusi mums, tai gausi Paveiksluotą Dovanų Katalogą ir ypatingą dovanų kortą, kuri skaitysis už 10 leibelų. Bus priimama tik viena tokia korta nuo vieno pirkėjo, duodančio 40 ar daugiau leibelų. Bile mūsų Dovanų Krautuvė apmokės šitą kortą su bile kitais leibeliais nuo šitų blešinių. Jei Tamistos mieste nėra krautuvės apmokėjimui šitų leibelų ir Ypatingos Dovanų kortos, tai prisiskų jas mums, kartu su numeriu dovanos iš Paveiksluoto Dovanų Katalogo, ir mes ją prisiusime Jums be iškaščių.

Mūsų Dovanų Krautuvė Bostone,

Prie 89 FRIEND STREET, arti HAYMARKET SQUARE

FALL RIVER, MASS.,
14-3rd Street,
arti Bedford Street,

BRIDGEPORT, CONN.,
105 Congress Street,
arti Main Street.

NEW HAVEN, CONN.,
105 Temple Street,
arti Crown Street.

PROVIDENCE, R. I.
49 Aborn Street,
arti Washington St.

Mes nuširdžiai kviečiame atklynt hile kuri virš-paminėta Premijų Stotį su ar be leibelų apžiūrėt didelį ir gražų pasirikimą visokių reikalingų ir pagrazinančių dovanų, kuriuos galite gaut visai dykai už sutauptus leibelius.

Apsi-moka Tau-pyti šiuos Leibe-lius

KUPONAS

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., N. Y. C. Data Kovo 13, 1924

Šitas kuponas turi but apmainytas į 15 dienų nuo datos ant Ypatingos Dovanų Kortos.

Vardas ..... (No. 1)

Adresas ..... (Lithuanian)

AMERIKOS LIETUVIS
 The Lithuanian Weekly published every Thursday
 by
M. PALTANAVICIA,
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 Yearly subscription: In United States \$2.50
 In Foreign Countries \$5.00
 Single copies 5 cents.
 Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
 Savaitinis laikraštis, eina ketvergi, leidžiamas per
M. PALTANAVICIA,
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Vazifjose \$2.50
 Kitose valstybėse \$5.00
 Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
 Prenumeratoš pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iki aušto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

DAVISO PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVOS VALSTYBĖS VYRAIS.

Zinomas Norman Davis, kuris iškeliavo Europon pirminkaut "tautų ligos" komisijoje, skirtoj Klaipešos apsprendimui, važiuodamas per Kauną, geležinkelio stotyje turėjo pasikalbėjimą su Lietuvos valstybės vyrais, kaip tai su tūlais seimo atstovais ir valdžios autoritetais, kuriems jis prisipažino, kad turis išrišt begalo svarbų dalyką. Prisiminę ir tai, kad "tautų ligai" nusiseikė išrišimas Vilniaus rankų kaip reikiant, dabar tai lygiai parsiėjo išrišt dar kėblesnis dalykas, tai Klaipešos klausimas. Su Davisu buvo ir du kiti tos komisijos nariai, vienas holandas ir vienas švedas, kurie, ypač išsireiškė stovint Lietuvos puseje ir lenkams yra priešingai.

Pats Davis pripažino, kad Lenkija yra Lietuvos priešas, ir turi savo talkininkus. Čia pat patėmijo, kad Lietuva savo talkininkų neturi, ir todėl Lietuvą užtart prieš Lenkiją nėra kam, tad ir stovė klausimas, ar didesė valstybės turi rūpintis Lietuvos pusės palaikymu. Ir kuomet dalykas taip stovė, reikia atsiminti, kad mažosios valstybės, kurioms grumoja pavojus iš didųjų valstybių pusės, visuomet turi būti atsargios ir gudresnės už savo priešus, kad ne užgavus juos ir tuomi nepatraukus ant savęs savo priešų rustybę, o kuomet mažosios valstybės elgiasi kitaip, jų nusistatymas didesėse valstybėse negali būti remiamas, ir už savo darbus mažosios valstybės tik pačios yra atsakomybėje.

Čia išeitų, kad Lietuva visuomet turi nusilenkti prieš Europos militaristus lenkus-francuzus, ir jiems atiduoti viską, ko tik tie užsigėdžia: ir Vilnių, ir Klaipešą, ir Nemuną, ir geležinkelius, nes jie iš Lietuvos to geidžia pirmoje vietoje. Ir ponas Davis tam pritaria. Jis atšandą, kad Klaipešai tinka tik autonomija, ir už tai jis stovi. Jam nepatinka ir Lietuvos nusistatymas prieš Klaipešos gyventojus, kam geležinkelių stotyse yra tik lietuvų kalba paaiškiniama ir užrašai nėra to vokiško kalboj. Tas, Daviso nuomone, Lietuvai yra praigaistin-

ga, nes Amerikoje laikomasi kitokios formos: ten atskiros valstybės visos valdosi autonomiškai.

Čia kaip tik Daviso išsireiškėta gyva kvailybė. Jis prisimindamas apie Amerikos valstybių autonomijas, užmiršta, kad Lietuva irgi yra valstybė, tik ji yra Europoje, ne Amerikoje, ir kuriems jis prisipažino, kad turis išrišt begalo svarbų dalyką. Prisiminę ir tai, kad "tautų ligai" nusiseikė išrišimas Vilniaus rankų kaip reikiant, dabar tai lygiai parsiėjo išrišt dar kėblesnis dalykas, tai Klaipešos klausimas. Su Davisu buvo ir du kiti tos komisijos nariai, vienas holandas ir vienas švedas, kurie, ypač išsireiškė stovint Lietuvos puseje ir lenkams yra priešingai.

Ponas Davis mato reikalingu Lietuvai sutikti nuo Vievio į Liepoją praleisti Lenkijos transportaciją, geležinkeliais, arba kad ir pačiu Nemunu, kas nebūtų Lenkijai nusileidimu, ir pačią Lenkiją užganėdintų, gi kitaip elgiantės, galima tikėtis Lenkijos kariško pavojaus. Ir čia jis suklumpa užmiršdamas, kad tas priklauso išimtinai tik sutarčiai Lietuvos su Lenkija, ir į tuos dalykus kišt savo snapą vėkarniniai militaristai su savo padaru "tautų lyga", ne sportai iš kitų kontėnentu, neturi mažiausios tiesos. Ant galo ponui Davis turėtų būti žinoma, kad ir jo valstybėje yra kitaip negu jis mano. Čia net tokiam atsitikime, kuomet Meksika geidė apsupt savo revoliuci-

jonierių armiją, ir negalėdama kitaip tai atsiekti, diplomatiškai tarėsi su Suvienuytų Valstijų federališka ir atskiros valstijų valdžia, prašydama leidimo perleisti jos kariumenę per savo žemę, bet ne jieškojo malonės "tautų lygoje" nėgi pas jos gelizius.

Taip Kaune ponas Davis pasikalbėjęs išvažiavo į Varsavą. Šveicarijos laikraščių korespondentams jis išsireiškė, kad Lietuva yra maža, silpna valstybė, ir kaip tokia, neprivalo būti leidžiama kelti vaidus su savo "galiniais" kaimynais. Iš tokių jo išsireiškimų matosi, kad jis lošia "tautų lygos" gželio rolę ir šoka taip kaip lenkai-francuzai griežia.

Daviso vadovaujamos komisijos posėdis turėjo atšibut 10 dienų Kovo, kuriame turėjo būti paskelbta galutinai tos komisijos nuosprendis Klaipešos klausimo. Rašant šiuos žodžius, tikrų žinių apie tą nuosprendį dar nėra, bet nelieka abejot, kad bus nuspresta taip kaip lenkai-francuzai norėjo. Tiek tik žinoma, kad Lietuvos priemeris ponas Galvanuskas grieštai užprotestavo prieš dvilyką projekto punktų ir pažymėjo, kad Lietuva nesutinka su lenkamsi rengiamoms privilegijoms, ir jei reiks, Lietuva panaudos ginklą savo tiesų apgynimui.

Vienas musiškių laikraščių jau pasidžiaugė, kad Lietuvai reiks "garbingai žūt su ginklu rankoje". Tai yra tuščias pasakymas, nes ne visa Europa taip aklaiziuri i militaristų padarus "tautų lygos" užsimojimus, kaip ponas Davis dainuoja. Jei parsieis susikurt karė tarp Lietuvos ir Lenkijos, susikurs tai didelė karė, kurioje ir Lenkijai ragučiai bus žymiai praturpinti.

Laukiamas žodynas.

Gavome pirmą dalį jau nuo seniai pageidaujamo ir laukto Lietuvos Kalbos Žodyno, kurio priėngimo darbas pradėjo gerbiamas profesorius K. Buga. Kitur šio žodyno pradžia pasirodė pirmiau negu pas mus. Lietuvos laikraščiuose teko patėmyt šito naujo žodyno tvarinio įvertinimą ir išsireiškimą minčių dėl jo. Nemažtėme tik aiškaus žodžio apie jo vertę ir nežinojome kaip pats tvarinis atrodo.

Dabar turėdami jo pavyzdį po ranka, pasidžiaugiam juomi ir ponui Bugai, pradėjusiam darbą šito ne apkainuojamo lietuvų tautai turto, nuo savės tariame širdingą ačiu. Nemažonu tik kad šiuoju leidiniu, arba pirmaja dalia seniai laukto žodyno, šiūomkart mažai galima pasinaudoti, kadangi žodynas pradėtas ne tam kartui, bet milžiniškam tvariniiu, ir kol jis pasirodys savo pilnume, reiks laukt daug metų, nes kaip pats prof. Buga nusiskundžia, vienas dirbdamas prie jo, negali net tinkamų laiku priėngt reikalingą darbą atsakanciai, ir todėl kviečia talkininkus, prašydamas jam pasijst žodžius ir sakinius, pažymint kur, kokiame Lietuvos vietoje tie žodžiai yra

vartojami. Žodžius ir sakinius reikia rašyti ant atskirų kortelių bent "3x4" didumo. Be šio darbo ponas Buga rengia ir mažesnį žodyną rašomajai kalbai, kurio priėngimui ims nemažiau trijų metų.

Kalbant apie dabar pasirodžiusią pirmą dalį Lietuvos Kalbos Žodyno, turime pažymėti, kad jis pradėtas ant labai plačių pamatų ir tuomi jis kiek yra panašus ne žodynui, bet enciklopedijai. Čia nuo pradžios randame "įvadą", kuriame autorius pasakoja kaip jis likosi žodyno rengėju, kaip pašvenčiama net penki dideli puslapiai. Toliau per 11 puslapių eina paaiškinimas "visokiariopų" sutruminimų ir ženklių". Per šešis puslapius eina "kirčio ir priėgaidės mokslas". "Skaitmenys ir linksniaivimai", tėsias per 27 puslapius, apimant paaiškinimus lenkiškoji, rusiškoji, vokiškoji, lotyniškoji, grieikiškoji, žydiškoji ir kitose kalbose. Per 12 puslapių eina "Lietuvių tauta ir kalba bei jos artimieji giminaičiai", ir tik paskui prasideda žodžių aiškiniimas.

Aiškinimas žodžių prasideda raide a ir baigiasi ant anė-traukas—pokriška, verh šubi, Ueberzug einės. Žodžių aiškiniimas eina per 80 puslapių dviem skiltimi, bet dar turi labai daug spragu, arba visai nelytėtu, arba pripildytų tik paviršutinai. Dauguma žodžių visai ne išaiškinta, pav. a-da-ta, ir kurios prirašyta dvi skiltys, privadžiojant juokais, mišlimis ir svetimų kalbų žodžiais ir sakiniiais, lietuviškiai nepasakyma kas, adata yra iš tikrųjų. Abrakras taip pat. Čia jau vokiškai pasakymta aiškiai, bet lietuviškai jis ir liekasi tik abrakras.

Vienok visa šitą turime užmiršt, atmindami, kad čia yra tik rinkius žodžių, kaip medega žodynui, ir anaiptol nemanome pradėtą daiktą peikt, atpenč mės į statome labai augštai, ir savė skaitytuos kviečiame eit ponui Bugai talkon, siunčiant jam, kaip jau sakėme, ant atskirų kortelių užrašytus vardus, žodžius ir palyginimus, kokius žino savo krašte, pažymint iš kur jie paėina (pav. Vygrė-upelis Suvalkų apskrityje, Kadarškių valsčiuje. Ešeriai-ežerų žuvis; kaimas Vyžainio valsčiuje. Vilkakalnis—vilku kalnas; kalnas Beviršių kaimė, Mariampolės apskrityje. Ančia (sudėtinis žodis iš ant ir čia: ej, vyrai, ant čia!; ežeras Suvalkų apskrityje, ir tam panašiai). Siunčiant surašytas korteles reikia adresuot: Prof. K. Buga, Vilniaus gatvėje No. 2, Kaunas Lithuania.

Kas nori nusipirkt pirmąją dalį dabar atspausťo žodyno, privalo kreiptis Lietuvos Apšvietos Ministerijon (ponas Buga su jo pardavimu nieko neturi). Kaune jis kainuoja 12 litų ir greitai bus išpirtas, nes išleista tik 2000 egzemplirių. Remkite naudingą darbą, kas tik galite, ir kuom galite.

Trockis jau nebėgs.

Anais sykiais i Londoną parėjo žinios, žvalgų surankiotos Rusijoje, buk Trockis prisizvejojęs aukso, iš Kazozo taikosi smukt i Francuzija ir ten šiltai apsigyvent. Dabar, turbūt nesulaukiant Trockio pasmukimo, tās pačiais keliais, ir net "patvirtintos" žinios pareina, kad Trockis iš Rusijos jau nebėgs ir bėgt visai nemano, nes turi tiksłą sukelt kontrarevoliucija, užkariaut Maskvą, nuverst dabartinę tarybų valdžia ir valdžios vadeles pasiimt i savo rankas, nors reiktų ir monarkijos valdžios formą prisimint.

Sakoma, kad Trockis Kaukaze visai ir nebuvo. Jis susipykęs su Leninu ir kitais komisarais, iškeliauo prie juoduju juriu ir ten emė veikt tarp Dono ir Kubano kazoku, kurie nėra galutinai prisidėję prie komunistų valdžios ir ja nepasiganėdina. Prie kazoku dedasi Azerbadziano ir Gruzijos gyventojai. Ten esą ikišiol suorganizuota 100,000 anti-bolševikiškos kariuomenės, kuri yra nebologiausia pralavinta, aprupinta ginklais ir netrukus pradės spaudimą Maskvos link.

Maskva apie tai gerai žino ir čia visokiais būdais stiprinama spēkos, mobilizacija vedama kaimuose ir gaminama maisto rezervos, nes aiškiai matoma, kad parsieis gintis, kadangi Trockis jau ir porą ultimatumų yra iteikęs, neva tai už arštavimą pietinėje Rusijoje sukildijū "baltasargių", kas reiškia jieškojimą priekabių. Tarpe Juoduju juriu ir Maskvos yra 800 verstų, todėl ir niekas nedrįsta gincyt, kad Trockio armija gali Maskva pasiekt lengvai.

Kad Rusijoje kils varžytinė už valdžią, kad kils naminė karė, yra aiškus dalykas, ir to niekas neginčys. Bet šioms "patvirtintoms" žinioms tikėt nėra reikalo, ypatigai jos nepatikėtinos tuom, kad Trockio užpuolimą ant Maskvos jos spēja pergreitai, nes laiką pakia tik porą savaičių, kurių bėgyje Trockis su kazokais jau bus prie Maskvos vartų. Panašiuose atsitikimuose mažiausia imtų pusė metų nuo juduju juriu pasiekt Maskvą pėksčiai kariuomeni, o tuom labiau kelionė jai apsunkintų, kad Maskva išsišalsčiuje. Ešeriai-ežerų žuvis; kaimas Vyžainio valsčiuje. Vilkakalnis—vilku kalnas; kalnas Beviršių kaimė, Mariampolės apskrityje. Ančia (sudėtinis žodis iš ant ir čia: ej, vyrai, ant čia!; ežeras Suvalkų apskrityje, ir tam panašiai). Siunčiant surašytas korteles reikia adresuot: Prof. K. Buga, Vilniaus gatvėje No. 2, Kaunas Lithuania.

Atsigauantis upas.

Pastarais metais Amerikos lietuvii tarpe viešpatavo abelnas apmirimas. Jokio gyvumo, jokio ūdejimo kaip ir nesimatė, o jei kas ir veikė ką, tai jau taip vargingai, taip be noro, tik lyg iš kokios prievartos. Tarpe kitko net svarbi Lietuvos nepriklausomybės šventė, sukakus penkiems metams, praėjo beveik nepatėmyta,

be entuziazmo, be svarbesnio pažymėjimo, be upo pakilimo, rodėsi, kad tas viskas tik priverstinai veikta, ne iš noro ir pasišventimo.

Šiais metais brudzėjimas pasirodo kur kas gyvesniu. Net toje pačioje šventėje judėjimas pastebėtinau praėjo gyvesnis, su didesniu entuziazmu. Iš visų didesniu ir veiklesniu koloniju matosi žinios, kad veikta ir šventė praleista gyvai, su energija prisirengus. Ir netik kad veikėju tuomi rupintasi energiskai, bet ir publikos susirinkimuose, kaip tos šventės paminėjimui, taip ir vietiniuose surengimuose, upas matosi daugiau pakilęs ir daugiau reiškiantis, nes visur susirenka pastebėtinau daug i šokius ar tokius surengimus, nesulyginamai daugiau negu per pastaruosius tris keturis metus.

Rodosi, tam pasitarnavo sumažėjimas veikėju ir laikraščių rautyniū ir pjovyniū už tuščią maišą, nes kaip tarp veikėju taip ir tarpe laikraščių barniai sumažėjo, surimtėjo, ir jei kur rusa nesutikimū ugnelė, tai tik nežymiai, baigdama jau užgest. Vienur kitur dar girdisi koliojimaisi, bet jų atbalsis toli ne nueina, ant vietos smunka, kiti kad ir toliau stovėdami, piktinasi tuom ir besivaidinančius draudzia.

Ir gerai. Praeitis jau daug kartų davė pamokas, kad rietynės nieko neduoda iš gerosios pusės, gi iš blogosios pusės teikia ne apsaikomą pragaištį. Reikėjo seniai tai ititėmyt, ir kartą prigesusius vaidus daugiau juos ne atgaivint, ne kurt išnaujo tas visas audras, kurios praėjo ir visuomenėje šiek-tiek tapo užmirštos, kad jomis nenuodyt ateityje išėivijos sielas.

Vargas su mokiniais.

Michigano valstijoje, miestelyje Ypsilanti 1922 metais kilė skandalas normališkoje mokykloje, kuomet mokinė Alice Tanton tapo prašalinta iš mokyklos už rukymą cigarečių, atsakant jai tiesas ton mokyklon sugrįžimo. Tanton šiadien dirba stenografės darbą ir buvo užmiršusi atsitikimą, kuomet gavo teismo pakvietimą stot bylon, kurią iškėlė prokuroras jos apgynimui. Teismas ne mēgiho ją gražint mokyklon, tik davė pasargą mokyklos vedėjams, kad panašus atsitikimais ne atsikartotų ateityje, kadangi mergaitėms cigarečių rukymo tiesas dar niekas ne išleido ir užtai mergaitės iš mokyklos prašalint niekas neprivalo, nes cigareta ne vien vyriškiam yra dirbami.

Taip bylai pasibaigus, dabar i tą patį teismą ir tos pačios mokyklos mokinioja kreipėsi klausdama, ką reikia daryt ir kaip elgtis su neklusnazdomis mokiniais, kurie pasigundę Tantonitės pateisinimu, dabar elgiasikaip išmano. I mokykla ateina girti, alkoholiu prasmirdę, ruko cigaretes nenurukytus galus metą i jos gurbą, brauko degtukus i mokyklos sienas, ir neklusau

padraudimu. Ji skundžia vienuolika mokiniū taip ištvirkusių, kuriū tarpe yra keturios mergaitės. Prokuroras vėl stoja mokiniū apgyniman už cigarečių rukymą, bet neturi ką sakyt už girtavimą ir degtukų braukymą i sienas.

Taip dalykams dedantės, ar ne atsiras mokiniū "partija"?

Naujas laikraštis.

Gavome tris numerius Kaune pradėjusio eit naujo laikraščio "Musų mintis", kuri leidžia "kurybos" bendrovė. Laikraštis yra dvipusio lapelio formoje. Pirmojo puslapio beveik ketvirtą dalį uždengia "milžiniškomis" raidėmis susatytas antgalvis. Įtampa skysta: nusenusi žinutė, neva juokai, nesuprantamos reikšmės škiukai, ir daugiau nieko.

Nesuprantama, kam žmonės užsiima bereikalingais darbais. Prieš kelis metus Amerikoje siaubė laikraštiniškystės manija. Tada kas tik kelis doliarus turėjo, neatsižvelgiant kaip daug supratimo apie laikraštiniškystę buvo, leido "laikraščius", visokio menciaraus dydžio. Juokėsi tada ir Lietuvos žmonės, ir vietiniai lietuviai iš tokjų "laikraščių". Dabar ta minija persikėle i Lietuvą. Ten yra daug žmoneliū, kurie serga laikraštiniškystės liga, ir aikvoja popiėra, kurios Lietuvoje yra gana skūpiai. Taip, ot ir dabar pradėta leist laikraštis, nežinia kokiam tikslui, turbūt tik todėl, kad atsirado leidėjai, kaip rodoši, neturėdami supratimo, ką reiškia laikraštis, ir koks jis turi but, ką žmonėms jis turi duot. Tikrai gėda šiadien leist tokius lapelius. Kada tokii Lietuvos leista, niekas nieko nesaikė, nes tai buvo pradžia. Dabar, kadą Lietuvoj yra prasisiekę laikraščiai, kuomet visiems reiktų remt juos ir platint bendromis spēkomis, kad padėjus jiems išaugt i tikrus laikraščius, kad padaryt juos nesėsniais ir skaitytojams naudingesniais, leidžiama plakatūs, pavadinant juos "laikraščiais".

Tokia laikraštiniškystė yra zero šiadieniniame žmoniū gyvenime, jei apart noro juos leist nėra nieko daugiau. Lietuvoj šiadien yra bent trjs dienraščiai ir kiek neperiodiškiū, vienas kitas savaitinis, ir užtenka. Reikia tik juos igyvendint, sustiprint, ir jais naudotis. Leidimas vis nauju ir nauju, skystų ir beprasmiū, silpnina pirmesnius, ir šau nieko nenaša.

Jurgis Pope, ukiniškas iš Winchester, Va. tyerdamas tvorą savo ukėje, pametė mašną su \$117. Jieškojo per tris dienas, bet nerado. Kėtvirtą naktį jė patį šapnavo, jog matė savo vyro nuostolį cielybėje, tam tikroje vietoje. Išklusęs pačios pasakojimą Pope nuėjo nurodyton pačios sapno vieton, ir pamestus pinigūs rado, niekėno nejudintūs.

NARUŠEVICIAUS EILĖS.

Nauji metai.

Lauke šala, sniegas girgžda,
 Šviečia žvaigždės maloniai,
 O mėnulis jas palydi
 Dangum plaukdamas ramiai.
 Ir ateina, atkeliauna
 Skaisčių žvaigždžių supami
 Šviesūs, gražūs Nauji Metai,
 Seniai mūsų laukiami.
 Ko mes tikimės sulauktie?
 Ką Naujieji Metai duos?
 Ar linksmybę ir ramybę?
 Ar tikrai jie mus paguos?
 Lauke vėjas sušlamėjo,
 Sniegas pusedamas skubiai.
 Nauji Meai taip atsakė,
 Pasisveikinę tyliai.
 —Ką pasėsit, tą nupjausit,
 Sakau aš jum iš širdies,
 Tik darbuodamies sulauksit
 Jūs šviesesnės ateities.
 Tad prymn! į darbą stokim
 Ir darbuokimės visi,
 Ir tikėkim, kad iš darbo
 Užtekės laimė šviesi.
 Sveiki bukit, Nauji Metai,
 Svečiai brangūs, mylimi,
 Mės atrasim savo laime
 Darbui pasišveddami.

Motina, garbingas žodis.

Motina—žodis garbingas,
 Jausmas gilus, stebulingas,
 Viltis, paguoda krutinės
 Ik valandos paskutinės.
 Gera turėti tėvelį,
 Žmoną, sesutę, brolelį,
 Bet motinėle geriausia—
 Dovana Dievo brangiausia.
 Kai nuliudimas suspaudžia,
 Niekas varge nepriglaudžia,
 Niekas nenor' mums padėt
 Vargo suspaustiems kentėt—
 Motina seno ar jauno
 Ašaras gailias nuplauna,
 Priverčia širdį nurimt,
 Stengiasi skausmą apimt,
 Sopulius mūsų atjauost
 Ir prie krutinės priglaust.

Žinau, kad dvasioj daug kentėsiu.

Žinau, kad dvasioj daug kentėsiu,
 Paskui be laiko mirt turėsiu,
 Galutinai kapuos gulėsiu,
 Iš kur pakilt jau negalėsiu.
 Man ne baisu skausmai kentēt,
 Numirus žemėj gulēt:
 Geriau negausiu pasilsēt,
 Tikros ramybės apturēt,
 Kaip juodoje, šaltoj žemelėj,
 Kur jokis vargas rast negali,
 Kur sopama mano galvelė
 Igis ramiausiaj sau vietelė.

Ko dejuoji nusimines?

Ko dejuoji nusimines?
 Dėlko veide šypsenos
 Tavo niekad nesimato?
 Kas tau rupi nuolatos?
 Kaip aš galiu nedejuotie,
 Nusišypsotie linksmi,
 Kuomet mane surakinę
 Slegia dvasiški skausmai!
 Aš dejuoju, aimanuoju,
 Man pagelbēt negali,
 Tu mane karštai mylėjai,
 O dabar jau nemylai.

Gali gyvent užsimerkęs.

Gali gyvent užsimerkęs,
 Pasaulio grožės neregēt
 Ir atsisveikint su padange,
 Jos supratimo neturēt.
 Gali sustirusiai gyvent,
 Nekreipiant į nieką domės,
 Kaip rudenyj lapas pageltes
 Išnyks nepalikus žymės.
 Gali, kas brangu sielai yra,
 Daugiau njekuomet neišgirst,
 Bet negali atšalt prie visko
 Ir praeties savo užmiršt.

Jeigu dvasioj nuliudimas.

Jeigu dvasioj nuliudimas
 Taip be jokios priežasties
 Atsiradęs ims kankintie,

Ir neduos linksmos vilties,
 Man nesilyk vaistų jokių,
 Nes jų baisiai nekenciu,
 Verčiau man užtraukie dainą,
 Kurią dvasioj atjaučiu.
 Jeį daina man nepagelbės,
 Siela nenusiramins,
 Tai priešjus pabučiuokie,
 Gal ją bučkis atgaivins.
 Jeigu dainos, saldūs bučukai,
 Man linksmybės nepriduos,
 Tai bus ženklas, kad netrukus
 Teks silsėtis man kapuos.

Ak! vėl matau tas akytes.

Ak, vėl matau tas akytes,
 Kurios širdį man žavėjo,
 Ir vėl jaučiu karštas lopus,
 Kurios bučki man pridėjo,
 Ir vėl girdžiu tą pat balsą,
 Kurį ir seniau girdėjau,
 Tą pat dainą išpudingą,
 Ką užmirštie negalėjau.
 Tik širdis mano krutnėj
 Jau žymiai, žymiai atšalo
 Ir karšti jausmai atvėso,
 Ir rausvi veidai nubalo.

Visa, kas tik yra.

Visa, kas tik yra,
 Be žymės praeina,
 Tiktai vienos žvaigždės
 Niekad nesimaino.
 Jeigu nuliudimas
 Tavo sielą spaudžia,
 Arba abejonę
 It kirmas graužia—
 Žvilkerk atsidėjęs,
 Naktėia į sietyną,
 Atrasi ten viltį,
 Ką sielą ramina.

Kur nėra meilės, nēr troškimo.

Kur nėra meilės, nēr troškimo,
 Kur nēr troškimo—paprastai,
 Ten apsisikaitymas tik yra—
 Silpni gyvybės pamatai.
 Kuomet gyvenimas mūs baigsis,
 Mirtis akysna pažiurės,
 Karšti troškimai gaus išnyktie,
 Apsiskaitymas subyrės.
 Jo vietoj liks tik sauja dulkių
 Arba kruvelė pelenų.
 Tik viena meilė mūs sieloje
 Bus atminimu amžinu.

Ramus, šaltas kapas.

Ramus, šaltas kapas, kurį visi žino,
 Daugel milijonų žmonių sutalpiņa.
 Nuo pradžios pasaulio iki mūs gadyinės,
 Susidėjo kaulų kruvos begalinės.
 Ar galiu, pono, arba žmogaus menko,
 Visų kunai lygiai žemėj išsitenka.
 Pakol žmogus gyvas, niekad nenurimsta,
 Jam kasdien prie turtų naujos mintys gimsta.
 O kuomet paguldo į šaltą kapelį,
 Nė didžiausi turtai paguostie negali.

Pavasaris.

Visa pabudus, džiaugias gamta,
 Kai ją saulutė sveikin' karšta.
 Matau aš lankas, pilnas gelių,
 Klausau dainelių paukščių meilių.
 Širdis krutinėj plaka skubiai,
 O laime, laime, tęskis ilgiau!
 Tai meilės didis darbas gamtos.
 Tai meilės vaisius saulės karštos.
 Naujai papuošęs pievas, laukus
 Ir atgaivinęs tamsius miškus.

Mūs gyvenimas, kaip banga.

Mūs gyvenimas, kaip bangos,
 Nėkuomet netur ramumo,
 Kur geriau įsižiurėjęs,
 Gali rast tik tą skirtumą:
 Begalinės upės bangos
 Nesugrįžta, kai nuplaukia,
 O gyvenimo—sugrįžta
 Ir arčiau mūs prisitraukia.

Meilė yra panasi.

Meilė yra panasi
 Vaisiams dirvoj augantiems:
 Juo daugiau pasėsi jos,
 Tuo daugiau naudos visiems.
 Tas, kurs turi meilės daug,
 Dar daugiau širdį jos gaus,
 Tas, kurs turi jos mažai,
 Jos visai neteks vėliaus.

STRAIPSNIS 63.

Kaip pašildyt piena iki reikalaujamo
 lupsnio.

Kad pašildžius piena, įdėk bonkute
 į šilto vandens indą taip, kad vanduo
 padengtų pieno lygmalę bonkoje. Kat-
 tink indą, bet neduok vandeniui už-
 virt. Kad patyrus šiltumo laipsnį už-
 lašink lašelį ant delno. Jei jauti ramų
 šiltumą, tai atvėsink pakšges po bė
 gančia srove šalto vandens. Nėkad
 nedėk čiulpiuko į savo burną, kad pa-
 tyrus šilimos laipsnį. Tai pavojingas
 budas. Del tos pačios priežasties ne-
 hesk pirštais to čiulpiuko daries, kuri
 dedama į kūdikio burną.

Kaip kūdikį laikyt penint žįst
 bonkute.

Kuomet kūdikis ima savo maistą
 laikyti jį savo kaire ranka. Bonkute
 per visa laiką turi but taip laikoma,
 kad gurklis visados būtų pilnas pie-
 no. Tas neduoda orui veržtis pro
 čiulpiuką. Duok kūdikiui progą paimt
 čiulpiuką gerai.

Kiek laiko kūdikis turi žįst
 bonkute.

Penėjimas turi but baigtas per 20
 minučių. Jei kūdikis ryja godžiai, tai
 išimk čiulpiuką keliantą sykį. Jei jis
 mieguistas, tai palauk jį budinan-
 čiū iki pabaigos bonkute. Jei nežiurint
 to, jis vistiek užmiega atimk bonkute
 ir neduok jam nieko iki sekandio pe-
 nėjimo.

Maistas, kurį teiki kūdikiui, turi
 nustatyta įtaką jų augimui. Mokslas
 įrodė, kad daugumoje pienas teikia
 stiprybę ir gyvybę. Išvystyme au-
 gančių kūdikių į stiprius ir sveikus
 vyrus bei moteris, duok jiems užtek-
 tinai Eagle Pieno delto, kad Eagle
 Piėnas yra grynas maistas, suteikias
 visus maistingumo elementus, reika-
 lingus, idant kūnas augtų.

Per 65 metus motinos penėjo
 savo kūdikius su Borden's Eagle Pie-
 nu. Jis pasirodė esąs puikus kunų
 budavotojas maistas vaikams, kurie
 nėra normališka sveiki. Gydytojai
 jį rekomenduoja vaikams, kurie neda-
 penėti ir besvorio.

Vaikai po visa šalį tukstančiais ir
 tukstančiais jų skolingi savo vikrią ir
 stiprią sveikatą Eagle Pieniui. Nėra
 jokiu abejoniu apie Eagle Pieno gry-
 numą arba pasekmes, kurias tukstan-
 čiai atėvių motinų gavo iš jo. Eagle
 Piėnas yra labiau vartojamas kudi-
 kių penėjimui, negu visi kiti maistai
 kruvon sudėti. Nes tai yra grynas
 piėnas ir cukrus, patogioje formoje,
 lengvai suvirškomas kūdikiams.

Persikaityk atydziai šituos straips-
 nius kiekvieną savaitę ir pasidėk at-
 eičiai.

Gereklis Pain-Expellerio Trynimu
 "Nėlaik ligi to, kuomet jau bus pri-
 varstas atsigulti. Do sunkiam dienos
 darbu, savo rankom, kojom ir pecliam
 sukelį įtęngimams.
 Žmogus, kuris dirba su savo musku-
 lais, negali buti sergančiu. Pansikaityk
 Pain-Expellerio šūrinį skaudamos vietos.
 Išvęskite skaudamą peclį ir diegan-
 čių svarių. Pain-Expelleris palaiko
 sveikus žmogus greičiau padėję.
 36c. ir 70c. už bonką aptikimo.
 F. AD. RICHTER & CO.
 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

JEI tavo kūdikis gauna tinkamą
 maistą, tai jis augs stiprus ir svei-
 kas. Eagle Pienas yra priimtas mai-
 stas kūdikiams per 63 metus ir išau-
 klejo tukstančius kūdikių į stiprius
 ir sveikus vyrus bei moteris.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiusk
 mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime pe-
 vėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias
 brangias informacijas, dyka!

THE BORDEN COMPANY
 BORDEN BUILDING NEW YORK
 No. 1.

Patogybė ir Greitybė Amerikos Laivais

Jei svarstai apie
 kelionę į Lietuvą
 pasiteirauk apie
 didelius S.V.Val-
 džio keleivinius
 laivus pirmiausia.

Pres. Roosevelt—Kovo 22, Bal. 13 American—Bal. 9, Geg. 10
 Pres. Harding—Kovo 29, Bal. 26 Leviathan—Bal. 12, Geg. 3
 Geo. Washington—Bal. 5, Geg. 6 Republic—Bal. 29, Birž. 3

Laivuose United States Linijos yra dideli privatiški kambariai del
 2, 4 ar 6 ypatų. Didelė įvairybė geriausių valgių yra duodama šva-
 riose valgyklose. Yra Rukymo kambaris, moterims kambaris, Erdvūs
 Dėniai Pasivaikščiot. Benai, Koncertai ir kitokie pasilinksminimai.
 Greitas pristatymas į Plymouth, Southampton, Cherbourg ir Bre-
 men, iš kur susistekimas su visais Europos kraštais. Del kainų infor-
 macijų ir tikiety klausk vietinio agento.

P.A.SLEWIS, trečios klasos departamente vedėjas, prižiūrės
 Lietuvių ekskursiją laivu George Washington, išplaukiančiu geg. 6
 iš New Yorko į Klaipėdą per Southampton.

Nepaisant ar esat Amerikos piliečiu ar ne, galit važiuoti su
 p. Lewis ir jis išduos dokumentus, kad galėtumet grįšt į šešius mė-
 nesius laiko. Rašyk tuoj arčiausiam agentui del platesnių infor-
 macijų.

UNITED STATES LINES,
 45 BROADWAY, NEW YORK.

75 STATE STREET, BOSTON, MASS.

Valdantieji Operatoriai del
 UNITED STATES SHIPPING BOARD

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į ki-
 tus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių
 darbų. Adresuokit šiaip:
 340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
 Telephone Park 4156

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų sampelių audeklo dėi žieminių ovykocių ir siutų
 Atėikite pasirinkt jį SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakara

Vincas Intas & Son.

15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pirmas
 Lietuviškas
 Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taigpi persamdo au-
 tomobilus vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms
 Kreipkitės šiuo adresu:
 MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
 Telephone Park 4156

JUMS
 PATARTINA
 PASIRINKT
 GERIAUSIA

"It's the Bean"
 "TAI YRA KAVA"

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

52 C PER LB.

Pirkite Laivakortes ir siųskite pinigus per musų Agentūrą.

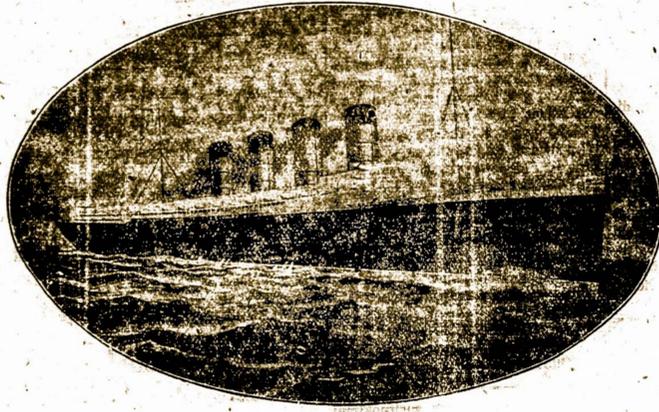
Geriausias Tarpininkas!

Norinti gyst laivakortę arba važiuoti Lietuva visada kreipkitės į musų agentūrą. Vazinėdamasis Lietuvoje sutaisiau geriausias sanlygas patarnauti musų keliauninkams. Musų keleiviai nežiurint iš kur važiuos ar iš Lietuvos į Ameriką, ar iš Amerikos į Lietuvą, visada yra prižiūrėti ir painformuoti kuogeriausiai taip, kad savo keliones kogeriausiai atlieka.

Didžiausias Burys Važiuos Aplankyti Lietuvą Pavasaryje.

Jau turime didelį burelį Lietuvių, kurie keliaus ateinantį pavasarį aplankyti Tėvyne Lietuvą. Jeigu kas rengiatės ar manote leisti savo šeimyną, susižinokite su mumis iš anksto, kad galėtume parupinti visus patogumus iš anksto.

M. Paltanaivčia

15 Millbury Street

Susirašykite su mumis pirma laiko. Mes sutaisysime jums labai gražią vakaciją ir busite palydėti visą kelionę. Kai išgalite, leiskite savo paaugusius vaikus pamatyti Lietuvos; neapsakomai naudinga jauniems žmonėms pažiūrėti savo tėvų žemę.

Siųskite Pinigus Per Musų AGENTURĄ!!

Jeigu norite, kad greitai ir gerai nueitų pinigai, tai siųskite per musų agentūrą, musų atstovybė Lietuvoje veikia greitai — išmokėjimu pinigų. Litais ir doleriais siunčiame.

Mes darome visokius dokumentus pavedimu, įgaliojimų ir pardavimų. Su visais tais reikalais kreipkitės pas mus. Visada busite užganėdinti.

Worcester, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Kaip valstijos pravardžiuojamos.

Žmonės paprastai mėgsta pasakoti istorijas arba pravardžiuoti savo kaimynus, savo miestus ar valstijas. Europoje gal nerasime tos šalies, kuri neturi savo populiariską pasaką apie įvairias vietas. Europos gyventojai kuomet atvyko į Suv. Valstijas, nepasiliko užpakalį savo pripratimų. Ir mes neturime nė vienos valstijos, kurią žmonės nevadintų kitu vardu, apart tikro jų vardo.

New Yorko valstija vadinama "Empire State" (galybės valstija) dėl jos turto ir gyventojų skaičiaus. New Jersey, vadinama "Mosquito State" (uodų valstija), nes ten randasi labai daug ir ypatingų uodų. Pensilvanija vadinama "Keystone" valstija (akmeninis raktas), todėl, jog Naujoji Anglija iki šaurinės Karolinos Pensilvanija užima vidurinę vietą.

Kelios valstijos pravardžiuojamos nuo juokingų istorijų apie savo gyventojus. Imkime Connecticut, vadinama "Nutmeg" (muskatinių riešutų valstija), nes Connecticut valstijos atsirado išdirbėjas, kuris dirbo ir bandė pardavinėti muskatinius riešutus. Maža valstija Delaware, pravardžiuojama "Blue-hen" (mėlynas paukštis) ir jos gyventojai kartais vadinami mėlynos-vištos, vištukai. Ta valstija ga-vo vardą revoliucijos laiku, kuomet tulas oficerai iš Delaware pasakė, kad nė vienas gaidys nėra drąsus, jeigu nepaeina iš mėlynos vištos.

Indianos valstijos gyventojus kartais vadinama "hoosiers", ir valstija "hoosier" valstija. Manoma, jog "hoosier" paeina nuo klau-

simo "who's yer?" (iškrai-pyta forma "who are you?"), nes pasakota, jog Indianos gyventojai taip užkalbina visus nepažįstamus, kuomet tie atvyksta į jų valstiją.

Illinois valstija juokingai pavadinama "sucker" valstija, ir jos gyventojai vadinami "suckers". Toks vardas paeina nuo keliaujančios žuvis, kuri čiulpia savo zubais maistą. Sakoma, jog pravardžiavimas prasidėjo tose dienose, kuomet pirmieji anglikasai grįžo prieš upės sriovę tuom pačiu laiku, kuomet tos žuvis keliaudavo tuom pačiu keliu. Tas žodis turi visai kitokią reikšmę. Paprastai tas žodis vartojama išreiškimui išnaudotojo. Todėl tas vardas skamba taip juokingai. Mis-souri valstija pasididžiuoja savo vardu. Missouri yra "Show Me State" arba "pa-rodyk man" valstija. Turi pertikrint Missouri gyven-tojus, turi jiems parodyti pir-miau negu jie patikės, Iowa yra "Hawk Eye" (vanago akis) state. Laikraščio Burlington Patriot redaktorių vadindavo "Old Hawk Eye".

Ohio vadinama "Buck Eye" (ožio akis) valstija. Tas vardas prasideda nuo prezidento Harrison'o dienų. Tas prezidentas tarnavo tik vieną mėnesį savo laiko 1840 metais. Kuomet Harrisonas buvo kandidatas į prezidentus, vienas iš jo priešininkų išjuokė jo biedną pradžia, sakydamas, jog jis užaugo triboje, kuri pastatyta iš netašytų rąstų, ir gerė gira, padaryta iš obuolių. Kitaip aiškina, jog Ohio valstijoj randasi daug kaštonų ir kaštonus toje valstijoje vadi-na ožio akimis (buck eye). Daugelis valstijų pravardžiuojama vardais gyvulių,

gelių ir medžių, kurie randa-si tose valsijose. Arkansas vadinama "Bear State" (meškos valstija). Kentu-cky, "Blue Grass" valstija, arba mėlynos žolės valstija, vadinama nuo tamsiai žalios arba mėlynai-žalios žolės, kuri ten auga. Maine valstija vadinama "Pine State" (pušių valstija). Michigan yra "Wolverine" (ryklių) valstija, nes ten randasi daug ryklių. Wisconsin yra "Badger" valstija, nes ten yra daugelis barsukų. Minne-sota vadnoma "Gopher" valstija, nes toje valstijoje žel-vė yra paprasčiausias gyvy-nas. Nebraska yra "Ante-lope" valstija, ten yra daugelis antelopų. Nevada vadinama "Sage Brush" vals-tija. New Hampshire yra "Grantte" arba granito vals-tija. Oregon yra "Bea-ver" (vebrų) valstija.

Texas vadnoma "Lone Star" valstija todėl, jog Tex-as buvo nepriklausoma repu-blika nuo 1836—1845 m., jos vėliava turėjo tik vieną žvaigždę. Pietinė Virginia vadinama "Panhandle" vals-tija; tas vardas pasiaiški-na, kuomet pažiūrime į Suv. Valstijų žemėlapi ir patėmy-jame, jog valstija panaši į skauradą su kotu.

Patentų komisoriaus ra-portas.
Metinis raportas patentų komisoriaus valstybės mini-sterijai už metus 1923 paro-do, jog per per tuosius du metu patentų ofisas gavo apie 9,000 aplikacijų per mė-nešį, arba viso 216,170 apli-kacijų dėl patentų, vaisba-ženklių, spaudinimų ir žen-kelių—5,000 daugiau už 1920 ir 1921 metus. Mokesčių gauta per pereinčius metus \$3,026,486.36. Tai didžiau-sia suma, kokią patentų ofi-sas gauta per vienus metus. Išmokėsčių iš \$241,788.30 buvo įmokėta į kasą perdavi-mui 2,417,383 atspaudintų kopijų patentų, kas buvo \$1,200 daugiau, kas viršijo pereinčių metų įėjus.

Kalbėdamas apie ofiso rei-kašius, komisoriaus pažy-

mi, jog 85 nauji darbininkai, kurie pradėjo dirbt per pra-ėjusiuosius metus, sumažins 71,264 aplikacijas, kurios laukia apdirbimo, bet pir-miau negu gali darbą tinka-mai užbaigt, paskirtu laiku, butinai reikalinga dar šim-tas ištyrinėtojų.

Reikalinga ir daugiau vietos, nes visą dabartinę vie-ta yra užimta, net ir koriđ-riai panaudojami ofiso tiks-lams. Lengvai suprantama, kad tiems 85 darbininkams pradėjus dirbt, vieta dar la-biau susimažins. Patartina, kad senasis Land Office na-mas, kuris yra skersai gat-vės ties patentų ofisu, būtų panaudotas patentų ofiso darbu, idant tas darbas bu-tų tinkamai atliktas.

Prigavystės.
Pardavimas ukininkams apgavimų vaistų gydymui įvairių kiaulių ligų, buvo su-laikytas įsakymu John H. Barlet, veikiančiojo pačto viršininko, uždraudžiant John W. Everman iš Galla-in, Missouri, naudotis pačtu. Everman veikė po vardu E-verman Stock and Poultry farm Remedy, Everman Re-medy, ir J. W. Everman.

Tas žmogus garsino ir pardavinėjo per pačtą vais-tus, užtikrinant, jog išgydys 95 nuošimtį sergančių kiau-lių, priskaitant tas, kurios serga holera, influenza ir tt. Zemdirbystės ministerijos hemijos biuras analizavo tuos vaistus, ir atrado, jog jie yra vatai be vertės, kad vaistai neturėjo jėgos už-mušti mikrobus, jeigu jų naudot tiek, kad užmušt pa-tį gyvulį.

Neseniai Eyerman buvo sugautas ir areštuotas už panaudojimą pačto pardavi-nėjant klaules klaidingu perstatymu nes jis niekad jas ne išsiuntė. Jis buvo pa-sodintas 90 dienų į Gallatin kalėjimą, bet vistiek jis nē-nustojė pardavinėti kiau-les. Dabar jis pats po \$3,000 užstatu, nes apgaulinėjo mažus laikraščius, mokėda-mas jiems beverčiais ček-iais už apgarsinimus.

Ukininkų organizacijų pramonė.

Ukininkų organizacijos 1923 metais padarė suvirš du bi-lijonu doliarų apyvartos ką parodo skaitlynės Suv. Val-stijų žemdirbystės ministe-rijos. Tos skaitlynės surink-ta iš raportų 6,639 organizaci-jų, kurių apyvarta siekė \$1,200,000,000. Raportai gauta iš 8,313 organizacijų ir 2,000 organizacijų dar ne-atsakė.

Iš 8,313 organizacijų, be-veik 90 nuošimtis pardavė u-kių produktus, ir apie 10 nuošimtis pirkė ukių reik-menis. Grūdus perkančios ir parduodančios organizaci-jos sudarė 30 nuošimtį orga-nizacijų; pieninkystės produ-ktų organizacijos sudarė 22 nuošimtį; gyvulių 14 nuošimtį; daržovių ir vaisių 11 nuošimtį. 2,600 gyvulio orga-nizacijos gavo \$490,000,000; 1,841 pieninkystės produktų organizacijos \$300,000,000; 1,182 gyvulių organizacijos 220,000,000 ir 956 vaisių ir daržovių organizacijos \$280,000,000; 78 vatos organiza-cijos \$100,000,000 ir 14 taba-ko organizacijų \$132,000,000.

Tautos vaikai.

Šalies vaikai kaip ir val-gių produktai, ateina dau-giausia nuo Suv. Valstijų u-kių, sako Dr. C. J. Galpin, kuris veda ukių gyventojų statistikas Suv. Valstijų žemdirbystės departamente. Iš 30,000,000 žmonių, kurie gyvena ant ukių, sulyginus su tiek žmonių, kurie gyvena miestuose, skaitlius vai-kių ant ukių, kurie turi ma-žiau dešimtis metų amžiaus yra 2,000,000 daugiau negu miestuose.

Dr. Galpin įrodinėja, jog y-ra apie 7,700,000 vaikų, ku-rie turi mažiau dešimtis me-tų amžiaus, kurie gyvena ant ukių, o miestuose ant tiek pat gyventojų yra tik 5,700,000. Dr. Galpin toliaus sako. Todėl aprūpinimo, mo-kinimo ir auklėjimo jaunos Amerikos našta turi nešt u-kių gyventojai. Po dešimtis

metų amžiaus, šis skirtingu-mas mažesnis kol jaunieji dasiekia dvidešimtis metų, tada skaitlynės pradeda pa-rodyti daugiau gyventojų miestuose, kurie yra dasie-ki produktivišką amžių. Todėl ukininkai neša auklė-jimo ir mokinimo vaikų naš-tą, ir taip užbaigtas produk-tas perduodamas miestams. Zemdirbystės departa-mentas veda tyrinėjimą vi-same krašte, kad sužinot ga-lutiną priežastį ukių gyven-tojų judėjimo, ir tam yra pradėjęs darbą, kuris turi savo tikslo įsteigimui moder-niškų įstaigų ukininkų tar-pe

Viešos žemės.

Sausio 16, 1924, Valstybės ministerija atidarė 178,400 akrų viešos žemės New Mexico ir Utah valstijose, išdalinimui norintiems ten apsigyvent. Pirmenybė iš 91 dienų bus duota ex-karei-vams, paskui visuomenei at-daryta. Žemės sekančios: New Mxico: Apie 80,800 akrų žemės Socorro apskri-tyje, netoli Carthage miesto. Žemė yra kalnuota, neišdirb-ta ir lygi. Kalnuose yra me-džiū ir akmenų. Lygumos smiltis, molis. Visa žemė ge-ra ganyklai. Vietinis žemės ofisas yra Las Cruces, New Mexico, kuris išsiųs paaiški-nimus, apie dieną, kada pra-šymai tų 80,800 akrų žemės bus priimti.

Utah: Apie 97,600 akrų žemės Uinta apskrityje, neto-li miesto Watson, bus išda-lyta. Žemė kalnuota, me-džiais ir bruzginais apdeng-ta. Žemė smiltinė; molinė, kalvos yra akmenuotos ir tinka tik ganykloms. Vieti-nis žemės ofisas yra Yernal, Utah, kuris išsiųs paaiškini-mą, kada prašymai bus pri-imami.

Pagerinimas algų kaimuose.

Pkininkai turėjo mokėt vyrams darbininkams aug-s-tesnes algas per 1923 metus, negu mokėjo 1921 metais, kaip aiškina Suv. Valstijų žemdirbystės ministerija.

1923 metais; paprastai per mėnesį duota alga su valgiu ir gyvenimo vieta siekė \$33.18, 1922 metais \$29.17, ir 1914 metais \$21.05. Alga be valgio ir gyvenimo vietos 1923 m. siekė \$46.91; 1922 m. \$41.78 ir 1914 m. \$29.88.

Už javų vilymą per dieną mokėta \$2.45 su valgiu ir gyvenimo vieta, 1922 metais \$2.20 ir 1914 metais \$1.55. Prie kitokių ukės darbų per dieną mokėta \$1.93 su valgiu ir gyvenimo vieta, 1922 metais \$1.65, 1924 metais \$1.13. Bet augščiausios al-gos buvo mokėtos 1920 me-tais.

SEVEROS GYDUOLES UZLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Nuo niežtančių išberimų vartojant

SEVERA'S ESKO

Atitęptiškes Moštas

Vartojamas nuo niežl. išberimų ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas apšiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

DR. TESSMER,
Dentistas

306 Main Street, Worcesteryje (virš Iver Johnson krautuves)

OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvirtgais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai.
Tel. Park 3310.

BAMBINO

Kudikiai mėgsta jį!

Jie net prašo dangaus!

Be to, kuomet jie yra labai jauni ir dar negali kalbėti, tuomet jų akys kalba už juos—jie parodo, kaip jie išdėgę išdėgę, kuomet motina įsima bonts

BAMBINO

Prep. S. V. Pal. Bure.

Pasidėkit jį patalangoje suviti šis aka-ninai vidurių palikuoniuos, kurie tik kuomet nors šio padarytas. Ir jis yra lengviausias, vienok veikia pasikimtu-siai! Mūsų—jis neturite to smaguos jausi malonm, patikėjimą ir už-ticandimą, jei jus nenuaudoite BAMBINO, kuomet kudikis pasidaro neramin, ner-sinu, būta—tai yra tikri šachi vidurių užkietėjimo. Mūsų (Mūsų) rami, nes su amžinai ryti kudikis vėla bus linkama kiti visumet. BAMBINO atlieka savo dar-bą ir siliko gerai!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Dabar jis vėl jaucias kaip jaunas žmogus.

Sako, Nuga-Tone yra geriausias vaistas pasauli stiprumui taisyti.

"Aš vartojau Nuga-Tone'ą ir ga-liu tikrai pasakyti, kad tai yra geriaus-is pasulyje vaistas šiadien seniems, suvargusiems vyrams ir moterims. Jis suteikia stiprumą kūniui ir ner-vams; jis ištraukia visoki skausmą iš kuno ir suteikia tyra, gausų, rau-doną kraują ir priverčia senus žmo-nes vėl jaustis jaunais. Suvartojęs vieną bonkelę Nuga-Tone'o aš jau-čiuos kaip naujas žmogus. Ką ne-vaigydavau niekas man netikdavo; mane išpuslavė, vidurius iškeldavo ir aš turėdavau baisų skaudėjimą. Su 71 metų amžiaus. B. F. Codzine, Bedford, Mo." Nuga-Tone taip pat gerai veikia jauniems vyrams ir moterims, kaip jis veikia seniems vyrams ir mo-terims. Pamėgink jį pats ir įsitikink. Vienam pilnam mėnesiui gydytės tik \$1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekiniaikei pozitingai garantuodami, kad suteiks pilną pa-tenkinimą, arba pinigai bus sugrąšinti (garantija rasi prie kiekvienos bonkelės), ar pasius tiesiog apmokė-tu pačiu National Laboratory, 1088 S. Wabash Ave., Chicago, Ill, pasiun-ti jiems \$1.00.

